

מְפוּמֵייהוּ מִלֶּה דְלֹא אֶצְטְרִיכָא לכל אלו שהוציאו מפיהם דיבור שאינו צריך כלומר ניבול פה ודיבור שאינו ראוי [טז], **וּבִתְרָ דָּא אֶפִּיקוּ**

אור הרשב"י

דובר נבלה, הנה לא הזכיר הכתוב הזה לא עבודה – זרה ולא גלוי עריות ולא שפיכת דמים, אלא חנופה ולשון – הרע וניבול – פה, כולם מחטאת הפה בדיבור ועליהם יצאה הגזירה: על – בחוריו לא – ישמח ה' ואת – יתומיו ואת – אלמנותיו לא ירחם, אלא האמת הוא כדברי רבותינו זכרונם לברכה, שנבול – פה הוא ערותו של הדיבור ממש, ומשום זנות הוא שנאסר ככל – שאר עניני הזנות, חוץ מגופו של מעשה, שאף – על – פי שאין בהם כרת או מיתת בית – דין, אסורים הם איסור עצמם, מלבד היותם גם – גורמים ומביאים אל האיסור הראשי עצמו. וכענין הגזיר שזכרו במדרש שהבאנו למעלה. ומרנא החפץ חיים בספר נדחי ישראל פרק ב כתב וז"ל: ודע שיש עוד סיבה גדולה המביא לאדם שיהיה לו הפקר איסור עריות והוא ע"י ניבול פה כי ידוע שע"י מדת הבושה יש על האדם יראת השם שירא מלחטוא וזו המדה נקבע באומה הישראלית במעמד הר סיני שירד ה' אז בענן כבודו ונגלה אליהם פנים בפנים וכמה דכתיב ובעבור תהיה יראתו על פניכם לבלתי תחטאו ואחז"ל זו הבושה שכל המתבייש לא במהרה הוא חוטא וע"כ כשהיצה"ר רוצה להחטיאו מרגילו מתחלה באיסור ניבול פה כדי שיסולק מעליו מדת הבושה וגם ממילא ע"י גופא מנרה יצה"ר

[טז] כתב המסילת ישרים פרק יא וז"ל: בענין זנות הפה והאוזן, דהיינו, הדיבור בדברי הזנות או השמיעה לדברים האלה, כבר צווחו ככרוכיבא ואמרו (ויקרא רבה כד, ז): ולא יראה בכך ערות דבר (דברים כג): ערות דיבור זה – ניבול – פה. ואמרו (שבת לג): בעון נבלות – פה צרות מתחדשות ובהורי שונאיהם של ישראל מתים. ואמרו עוד (שם): כל המנבל פיו מעמיקים לו גיהנם. ואמרו עוד (שם): הבל יודעים כלה למה נכנסת לחופה, אלא כל המנבל פיו כו', אפילו גזר – דין של שבעים שנה לטובה, הופכים לו לרעה. ואמרו עוד (חגיגה ה): אפילו שיחה קלה שבין איש לאשתו, מגידים לו לאדם בשעת הדין. ובענין השמיעה הרעה הזאת גם – כן אמרו (שבת לג): אף השומע ושותק, שנאמר (משלי כב): זעום ה' יפול – שם. הרי לך שכל – החושים צריכים להיות נקיים מן הזנות ומעניינו.

ואם לחשך אדם לומר, שמה שאמרו על נבול – פה, אינו אלא כדי לאיים ולהרחיק אדם מן העבירה, ובמי שדמו רותח הדברים אמורים, שמדי דברו בא לידי תאוה, אבל מי שאמרו דרך שחוק בעלמא, לאו מילתא הוא ואין לחוש עליו – אף אתה אמור לו, עד כאן דברי יצר – הרע. כי מקרא מלא שהביאוהו ז"ל לראיתם (ישעיה ט): על – כן על – בחוריו לא – ישמח ה' וגו' כי כלו הנפ ומרע וכל – פה

מִפּוֹמִיּהוּ מִלָּה קְדִישָׁא מִלָּה דְאֹרִיִּתָא ואחר שנבלו פיהם הוציאו מפיהם דברי קדושה של תורה ותפילה, וּמִטְנָפֵי פּוֹמִיּהוּ בָּהּ ודברי התורה והתפילה שלהם אינם מתקבלים לפי שהם מטנפים פיהם בדברי נבלה. וְאֵלֶּיךָ קָיָיְמִי וּמִנְדִּין לֹוֹן ואלו הממונים עומדים ומנדים את אותם המתנהגים כך, וְקָיָיְמִי בְּהַאי גְדוּיָא אַרְבַּעִין יוֹמִין ועומדים באותו הנידוי ארבעים יום, דְּלֹא אֲשַׁתְּמַע עֲלוֹתְהוֹן שבאותם ארבעים יום אין תפילתם נשמעת.

אור הרשב"י

הנבחרים שיש לו לאדם הוא הפה שבו כח הדיבור שע"ז נבדל האדם מן הבהמה וכשהאדם מטמא ומתעב פיו בדברי נבלות ואח"כ הוא מביא דורון בפיו לה' שמברך אותו בפיו ומהלל שמו אין זה מברך אלא מנאץ. והנה אצל נערים ונערות שעושים בפאבריקין יש מהן שמצוי אצלם בעו"ה הטא של נבול פה מאד וע"ז ממילא באים אח"כ לכמה עונות וע"כ האב שרוצה לרחם על בנו ובתו יראה להתרחק מאד מלמסור אותם לשם אם ידוע שיש שם הטא זה כי דרך האדם ללמוד במעשיו מאנשים שהוא רגיל עמהם ואח"כ ממילא באים לקלקולים רבים. וכל מי שיש לו מוח בקדקדו יראה לשמור פיו ולשונו שלא להתגעל בדיבורים המתועבים ואז אשרי לו בזה ובבא.

בנפשיה ונקל לו להחטיאו אח"כ. והנה העון הזה גופא אפילו אם לא היה בא עי"ז לאיסורי עריות ג"כ עון פלילי הוא שמטמא ומתעב עי"ז את נשמתו ואמרינן בגמרא [שבת ל"ב] כל המנבל פיו אפילו נחתם עליו גזר דין של שבעים שנה לטובה הופכין עליו לרעה ח"ו ובעון זה בחורי ישראל מתים וצרות רבות וגזירות קשות מתחדשות עי"ש. וגם ידוע מה דאיתא בספרים שע"י עון זה שמטמא ומתעב את כח הדיבור שלו כל דיבוריו שמדבר אח"כ בדברי קדושה כגון ק"ש ותפלה ואיזה ברכה הכל הוא הולך לטמיון שאין מתקבלין למעלה באוצר מלכו של עולם כלל אם לא שעשה תשובה דזה דומה לאחד שהביא דורון למלך בכלי מאוס שבודאי משליכין לו הכל על פניו וענוש יענש כן הוא בזה כל המצות הם דורונות להקב"ה ומכל כלים

ובן הממונים מוציאים כרוז בכל הרקיעים ובכל החילות על אותם הנזופים שלא
תתקבל תפילתם

וְכֵן לְכֹל אֵינּוֹן דְּחָאבוּ אֵינּוֹן חוּבִין, דְּבַעֲיִין לְנִזְפָא וכן הם
עומדים לנזוף בכל אותם שחטאו באותם חטאים הצריכים נזיפה, **עֲשָׂרָה**
כְּרוּזִין נְפָקִי בְּכָל יוֹמָא עשרה כרוזים יוצאים בכל יום, **וּמְכַרְזֵי בְּכָל**
אֵינּוֹן רְקִיעִין, וּבְכָל אֵינּוֹן חִילִין וּמִשְׂרִיין ומכריזים בכל אותם
רקיעים ובכל החילות והמחנות של מלאכים, **אֲזַדְּהֵרוּ בְּפִלְגֵינָא דְאִיהוּ**
נְזִיפָא הוזהרו בפלוני שהוא נזוף. **נְזִיפָא אִיהוּ עַל חוּבָא פְלוּנֵי**
דְּעֵבֵד נזוף הוא על חטא פלוני שעשה, כדי שידעו שלא להכניס תפילותיו ותורתו לפנים
מן הפרגוד, **עַד דְּתַב קָמֵי מְאָרִיָּה** וכך הוא יושב בנידוי עד ששב בתשובה,
והוא בוש גדולה לאותה נשמה, **רְחֻמָּנָא לִישׁוּבָן** השם יצילנו מזה.

כל עוד שלא שב האדם בתשובה נשמתו נזופה ומנודה אפילו בשעה שישן,
וכאשר שב בתשובה הממונים מתירים לו את הנידוי ויוצא כרוז שהותר הנידוי
כִּד תַּב מִתְּהוּא חוּבָא כאשר שב האדם בתשובה מאותו החטא,
מִתְּכַנְסֵי אֵלִין אַרְבַּעִין, וְשָׂרְאן לֵיהּ מתכנסים אותם ארבעים
ממונים ומתירים לו את הנידוי. **וּבְכִדִין אַכְרִיזוּ עֲלֵיהּ** ואז מכריזים עליו
פְּלִגֵּינָא שָׂרָא נְזִיפָא הותר הנידוי של פלוני. **מְכַאן וּלְהִלָּאָה**
עֲלוּתָא עָאֵלָת ומכאן ולהלאה תפילתו נכנסת ומתקבלת. **וְעַד לָא תַב,**
נְזִיף אִיהוּ לְעֵילָא וְתַתָּא וכל עוד שלא שב האדם בתשובה הוא נזוף למעלה

שאינ המלאכים מכניסים תפילתו וגם למטה אין ברכה בעסקיו ובכל ענייניו, וְנָטִירוּ
 דְּמֵאֲרִיָּה אֶתְעָדִי מִיָּהּ, והשמירה של הקב"ה הוסרה ממנו. וְאֶפִּילוּ
 בְּלִילֵיָּא נִשְׁמָתֶיהָ נְזִיפָא, ואפילו בלילה בשעה שהוא ישן שהנשמה צריכה
 לעלות למעלה היא נזופה, דְּסִתְמִין לָהּ כָּל תְּרַעֵי שְׁמֵיָּא וְלֹא
 סִלְקָא כי סותמין בפניה כל שערי השמים, ואינה עולה בהם, וְדַחֲיִין לָהּ לְבַר
 ודוחים אותה לחוץ.

תא הרצים הוא מקום שבו נמצאים כוחות הדין שרצים להגן על ישראל ולעזור
 להם במלחמות ולנקום מאויביהם

הַאִי אוֹפֵן דְּקַיְמָא עַל אֱלִין אַרְבְּעִין, זה האופן הממונה על אותם
 ארבעים ממונים כִּד נָטִיל כאשר הוא נוסע ומתפשט למטה מְטָא
 לְהַהוּא אֶתְרֵ דְאַקְרִי (מלכים א יד) הַנָּא הֲרַעֲיִים הוא מגיע למקום
 הנקרא "תא הרצים" והוא מקום שבו נמצאים כוחות של דין הרצים להגן על ישראל,
 ומלאכים אלו משתלשלים מארבעים הממונים שבארבעת הפתחים הנ"ל. וְכִד עָאֵל,
 עָאֵלוּ עֵמִיָּה אֵינּוֹן אַרְבְּעִין, דִּי מְמַנֵּן בְּאַרְבַּע פְּתַחֲיִין
 וכאשר הוא נכנס לשם נכנסים עימו גם הארבעים ממונים שבארבעת הפתחים, ומתפשטים
 שם לבחינות רבות ולרבבות מחנות, וְסִלְקִין כָּל אֵינּוֹן מְגִינִין דִּי דְהָבָא
 ומתעלים במעלה כל אותם מלאכי דין וגבורה שהם נקראים "מגיני הזהב" כי הדין שלהם
 הוא כדי לנצח את אומות העולם לטובת ישראל. וְאֱלִין אֵינּוֹן מְלֹאכִין
 דְּאַקְרוּן חֲשִׁמְלִיִּים. ואלו הם הנקראים חשמליים מלשון ח"ש מ"ל כי לפעמים

הלימוד היומי